

on the Internet. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2022. № 6. P. 106–111. <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2022/6/16.pdf>

5. Tarasenko O. Actors of detection of criminal offenses related to trafficking in illegal content on the Internet and their search areas. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2022. №7. P. 124–130. URL: pgp-journal.kiev.ua/archive/2022/7/19.pdf

6. Tarasenko O. Objects and search measures in the detection of criminal offences related to trafficking in illegal content on the Internet. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2022. № 8. P. 94–99. <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2022/8/15.pdf>

7. Справа ЄСПЛ «Голдер проти Сполученого Королівства». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/SO0591>.

8. Павлова Ю. С. Електронне правосуддя як складова електронного урядування. *Правова держава*. 2023. № 49. С. 37–44.

Орлеан Андрій Михайлович,

професор кафедри кримінального права та кримінології навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, заступник директора Тренінгового центру прокурорів України, доктор юридичних наук, доцент

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ РОЗВИТКУ ПРАКТИКІВ СФЕРИ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ

У сучасному світі особа, що практикує у правоохоронній сфері має постійно розвиватися в професії. І йдеться не лише про щоденну практику, а більше про використання інструментів вивчення найкращого світового та національного досвіду та європейських стандартів й навчання. Варто враховувати, що навчання є одним із найефективніших інструментів удосконалення будь-яких структур й системи кримінальної юстиції, зокрема. Адже шляхом удосконалення практик роботи конкретного прокурора або слідчого можна безболісно проте ефективно удосконалити систему кримінальної юстиції в цілому.

При цьому, важливо враховувати передові європейські тенденції побудови системи навчання практиків сфери кримінальної юстиції, які останнім часом починають впроваджуватися в національних навчальних інституціях.

1. Першою тенденцією є побудова ефективних інструментів наближення навчання до «сьогоденних» проблем та відмова від негнучких та «затеоретизованих» підходів. Навчання має будуватись на результатах постійного моніторингу потреб практики. Такий моніторинг має дозволяти оперативно (не рідше ніж раз на пів року, а в окремих випадках й невідкладно) змінювати навчальні тематики та їх

змістовне наповнення. В умовах повномасштабного вторгнення такі підходи актуалізувалися особливо та почали впроваджуватись в системі навчання прокурорів.

2. Другою тенденцією є відмова від жорсткої плановості в системах підвищення кваліфікації та надання переваги гнучким системам, побудованим на потребах конкретних людей. Важливо забезпечити практиків можливістю добровільно обирати тематики, в яких вони вважають за потрібне розвиватися, а також час та формат такого навчання. Поширені сьогодні системи періодичного навчання практиків за уніфікованими програмами поступово поступатимуться системам сфокусованого навчання за спеціалізованими тематиками.

3. Наступною тенденцією є надання практикам можливості вчитися у зручному для них форматі (офлайн та онлайн формати, а також надання доступу до якісних тренінгів, розміщених на платформах дистанційного навчання). Такий підхід дозволяє максимально широко задовольнити потреби у навчанні практиків та індивідуалізувати таке навчання. Зокрема, може йтися про врахування потреб у навчанні саме тут і зараз, яке може забезпечити використання дистанційної платформи або, наприклад, онлайн навчання. Або можливо, навпаки – про необхідність глибоко зануритися в тематику, яку може бути реалізовано лише в кількадеennomу офлайн тренінгу.

4. Перспективною тенденцією вважаємо також залучення до викладання як тренерів-практиків сфери кримінальної юстиції, які готові не просто доносити нові ідеї але й підкріплювати їх власним практичним досвідом. Наразі такі підходи набирають все більшої популярності й у багатьох навчальних інституціях України практикується долучення практиків до спільного із професорським складом викладання. А у деяких навчальних інституціях, як от, наприклад, в Тренінговому центрі прокурорів України до викладання залучаються лише зовнішні тренери-практики. Такий підхід надає можливість пошуку та обрання тренерів серед широкого кола національних та міжнародних експертів-практиків та не обмежуватися внутрішньою «експертністю» викладацького складу.

Викладене дозволяє зробити висновок про наявність кількох перспективних тенденцій в системах навчання практиків сфери кримінальної юстиції, серед яких: 1) побудова навчання на результатах постійного моніторингу потреб практики; 2) забезпечення практиків можливістю добровільно обирати тематики, в яких вони вважають за потрібне розвиватися, а також час та формат такого навчання; 3) надання практикам можливості вчитися у зручному для них форматі (офлайн та онлайн формати, а також надання доступу до якісних тренінгів, розміщених на платформах дистанційного навчання); 4) залучення до викладання як тренерів – практиків сфери кримінальної юстиції, які готові не просто доносити нові ідеї але й підкріплювати їх власним практичним досвідом.